

"Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына, өзара сақтандыру қоғамдарына және Қазақстан Республикасының бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының филиалдарына арналған бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарын, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, өзара сақтандыру қоғамдарының және Қазақстан Республикасының бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары филиалдарының бухгалтерлік есеп жүргізуі жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 22 желтоқсандағы № 251 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2022 жылғы 17 қыркүйектегі № 82 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29950 болып тіркелді

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы қаулы 01.01.2023 ж. бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. "Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына, өзара сақтандыру қоғамдарына және Қазақстан Республикасының бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының филиалдарына арналған бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарын, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, өзара сақтандыру қоғамдарының және Қазақстан Республикасының бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары филиалдарының бухгалтерлік есеп жүргізуі жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы және Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бухгалтерлік есеп жүргізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 22 желтоқсандағы № 251 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16390 болып тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

кіріспе мынадай редакцияда жазылсын:

"Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы екінші бөлігінің 63) тармақшасына, "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабы 6-тармағының

1) және 3-4) тармақшаларына және "Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

көрсетілген қаулымен бекітілген Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына, өзара сақтандыру қоғамдарына және Қазақстан Республикасы бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдар филиалдарына арналған бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарында:

1 және 2-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына және өзара сақтандыру қоғамдарына және Қазақстан Республикасының бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының филиалдарына арналған бухгалтерлік есептің осы үлгі шот жоспары (бұдан әрі – Шоттар жоспары) "Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы екінші бөлігінің 63) тармақшасына, "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабы 6-тармағының 1) және 3-4) тармақшаларына, "Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес әзірленді және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, өзара сақтандыру қоғамдарының (бұдан әрі – ұйымдар) қаржылық есептілікті жасау үшін бухгалтерлік есеп шоттарында құндық көрсеткішпен қаржылық есептілік элементтерін топтастыруға және ағымдағы көрсетуге және бухгалтерлік есеп деректері бойынша есептілікті жасау үшін бухгалтерлік есеп шоттарында Қазақстан Республикасының бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының филиалдары құндық көрсеткішпен бухгалтерлік есеп деректері бойынша есептілік элементтерін ағымдағы көрсетуге арналған.

2. Шоттар жоспарында "Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасының Заңында және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарында көзделген ұғымдар пайдаланылады.";

2-тарауда:

1-параграфта:

1130, 1130 01, 1130 02 және 1130 03-шоттардың атаулары мынадай редакцияда жазылсын:

"1130 Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері

1130 01 Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері

1130 02 Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт

1130 03 Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы";

1140, 1140 01, 1140 02, 1140 03, 1140 04 және 1140 05-шоттардың атаулары мынадай редакцияда жазылсын:

"1140 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері

1140 01 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері

1140 02 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша дисконт

1140 03 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша сыйлықақы

1140 04 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету

1140 05 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету";

1290 01-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"1290 01 Дебиторлық берешек бойынша резервтер (провизиялар)";

1290 21, 1290 22, 1290 23 және 1290 24-шоттардың атаулары мынадай редакцияда жазылсын:

"1290 21 Клиенттерге берілген қарыздар бойынша резервтер (провизиялар)

1290 22 Клиенттерге берілген қаржылық жалдау бойынша резервтер (провизиялар)

1290 23 Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша резервтер (провизиялар)

1290 24 Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған салымдар бойынша резервтер (провизиялар)";

1290 41-шоттың нөмірі мен атауы алып тасталсын;

1290 25 шотынан мынадай мазмұндағы 1290 42-шотымен толықтырылсын:

"1290 42 Аквизициялық ақша ағындары бойынша талаптар бойынша резервтер (провизиялар)";

1620 04-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"1620 04 Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша аквизициялық шығыс бойынша талаптар";

1620 04-шотынан кейін мынадай мазмұндағы 1620 05 және 1620 06-шоттармен толықтырылсын:

1620 05 Сақтандыру шарттарының тобына жататын басқа да ақша ағындары бойынша актив

1620 06 Қайта сақтандыру активі бойынша болашақ ақша ағындарын бағалау";

2-параграфта:

2020, 2020 01, 2020 02 және 2020 03-шоттардың атаулары мынадай редакцияда жазылсын:

"2020 Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері

2020 01 Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері

2020 02 Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт

2020 03 Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы";

2030, 2030 01, 2030 02, 2030 03, 2030 04 және 2030 05-шоттардың атаулары мынадай редакцияда жазылсын:

"2030 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері

2030 01 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері

2030 02 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт

2030 03 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы

2030 04 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету

2030 05 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету";

2050-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 2060 01, 2060 02, 2060 03, 2060 04 және 2060 05-шоттармен толықтырылсын:

"2060 01 Қайта сақтандырудың күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалау

2060 02 Қайта сақтандыру шарттары бойынша маржа

2060 03 Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активі

2060 04 Қайта сақтандыру шарттары бойынша маржа зиянын өтеудің құрамдас бөлігі

2060 05 Қайта сақтандыру активі бойынша болашақ ақша ағындарын бағалау";

3-параграфта:

3390 07-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 3390 11, 3390 12, 3390 13, 3390 14, 3390 15, 3390 16, 3390 17, 3390 18 және 3390 19-шоттармен толықтырылсын:

"3390 11 Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша ақша ағындары бойынша міндеттемелер

3390 12 Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету

3390 13 Зиянның құрауышы (сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша ақша ағындары бойынша міндеттемелер бойынша)

3390 14 Зиянның құрауышы (қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша)

3390 15 Сақтандыру шарттарының тобына жататын аквизициялық ақша ағындары бойынша міндеттемелер

3390 16 Сақтандыру шарттарының тобына жататын басқа да ақша ағындары бойынша міндеттемелер

3390 17 Туындаған залалдар бойынша міндеттемелер

3390 18 Сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары

3390 19 Шығарылған қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары";

3390 45-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"3390 45 Қайта сақтандырушыға регрестік талаптар мен зиянды өтеу бойынша есептелген шығыс (суброгация)";

3390 48, 3390 49, 3390 50, 3390 51 және 3390 52-шоттардың нөмірлері мен атаулары алып тасталсын;

4-параграфта:

4030 96-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 4040 11, 4040 12, 4040 13, 4040 14, 4040 15, 4040 16, 4040 17 және 4040 18-шоттармен толықтырылсын:

"4040 11 Күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалау

4040 12 Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша маржа

4040 13 Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету

4040 14 Зиянның құрауышы (күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалау бойынша)

4040 15 Зиянның құрауышы (қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша)

4040 16 Қайта сақтандыру шарттары бойынша маржа

4040 17 Сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары

4040 18 Шығарылған қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары";

5-параграфта:

5440-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"5440 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв";

5460-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 5470, 5480 және 5490-шоттармен толықтырылсын:

"5470 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздарды қайта бағалауға арналған резерв

5480 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтері (провизиялар)

5490 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздар бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтері";

6-параграфта:

6150 03-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"6150 03 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша кіріс";

6240 01-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"6240 01 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден (жоюдан) кіріс";

6240 23-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 6240 42-шотымен толықтырылсын:

"6240 42 Аквизициялық ақша ағындарының құнсыздануы бойынша резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден (жоюдан) түскен кіріс";

6280 09-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 6280 31, 6280 32, 6280 33 және 6280 34-шоттармен толықтырылсын:

"6280 31 Зиянның құрауышы бойынша шығысты түзету

6280 32 Қайта сақтандыру бойынша қаржылық кіріс

6280 33 Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайтудан кіріс

6280 34 Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша маржа амортизациясынан түсетін кіріс";

6280 41-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"6280 41 Сақтандыру түсімі (сақтандырудан кіріс)";

6280 43-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"6280 43 Регрестік талаптар мен зиянды өтеуге байланысты кіріс (суброгация)";

6280 45, 6280 46, 6280 47, 6280 48, 6280 49, 6280 50, 6280 51, 6280 52, 6280 53 және 6280 54-шоттардың нөмірлері мен атаулары алып тасталсын;

6280 41-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 6280 55 және 6280 56-шоттармен толықтырылсын:

"6280 55 Қайта сақтандырудан кіріс

6280 56 Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активін қалыптастырудан кіріс";

7-параграфта:

7310 10-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 7310 11 және 7310 12-шоттармен толықтырылсын:

"7310 11 Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайту бойынша шығыс;

7310 12 Сақтандыру шарттары бойынша ақша ағындары бойынша міндеттемелер зиянының құрауышы түріндегі шығыс";

7440 01-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"7440 01 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша резервтерді (провизияларды) қалыптастыру бойынша шығыс";

7440 23-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 7440 24-шотымен толықтырылсын:

"7440 24 Аквизициялық ақша ағындарының құнсыздануы бойынша резервтерді (провизияларды) қалыптастыру бойынша шығыс";

7440 41, 7440 42, 7440 43, 7440 44 және 7440 45-шоттардың нөмірлері мен атаулары алып тасталсын;

7440 47, 7440 48, 7440 49, 7440 50, 7440 51 және 7440-шоттардың нөмірлері мен атаулары алып тасталсын;

7470 06-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"7470 06 Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша шығыс";

7470 10-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 7470 31, 7470 32, 7470 33, 7470 34, 7470 35, 7470 36 және 7470 37-шоттармен толықтырылсын:

7470 31 Зиянның құрауышы түріндегі сақтандыру шығысы

7470 32 Сақтандыру (қайта сақтандыру) бойынша қаржылық шығыс

7470 33 Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайту бойынша шығыс

7470 34 Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету түріндегі сақтандыру шығысы

7470 35 Аквизициялық шығыс

7470 36 Қайта сақтандыру шарттары бойынша маржаның амортизациясы түріндегі шығыс.

7470 37 Қайта сақтандыру активі бойынша күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалау амортизациясы бойынша шығыс";

7470 41-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"7470 41 Төлем бойынша сақтандыру шығысы";

7470 44-шоттың атауы мынадай редакцияда жазылсын:

"7470 44 Қайта сақтандырушыға регрестік талаптар мен зиянды өтеу бойынша шығыс (суброгация)";

3-тараудың 1-параграфында:

1130 01, 1130 02 және 1130 03-шоттардың атаулары мен сипаттамалары мынадай редакцияда жазылсын:

"1130 01 "Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері" (актив).

Мақсаты: ұйым сатып алған және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша ұйым сатып алған және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активінің номиналдық құны жазылады.

Шоттың кредиті бойынша ұйым сатып алған қысқа мерзімді қаржы активінің номиналдық құнын өтеу, басқа санатқа ауыстыру, сондай-ақ төлем мерзімі өткен кезде есептен шығару жазылады.

1130 02 "Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт" (контракттив).

Мақсаты: амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнының оларды сатып алу құнынан (дисконт) асып түсу сомасын, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасын, нарықтық емес мөлшерлеме бойынша қаржы активтерін сатып алуға байланысты түзету сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активінің номиналдық құнының оны сатып алу құнынан (дисконт) асып түсу сомасы, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасы, нарықтық емес мөлшерлеме бойынша қаржы активтерін сатып алуға байланысты түзету сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активі бойынша амортизация сомасы және (немесе) дисконтты есептен шығару жазылады.

1130 03 "Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы" (актив).

Мақсаты: амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерін сатып алу құнының олардың номиналдық құнынан (сыйлықақы) асып түсу сомасын, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активін сатып алу құнының оның номиналдық құнынан (сыйлықақы) асып түсу сомасы, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активі бойынша амортизация сомасы және (немесе) сыйлықақыны есептен шығару жазылады.";

1140 01, 1140 02, 1140 03, 1140 04 және 1140 05-шоттардың атаулары мен сипаттамалары мынадай редакцияда жазылсын:

"1140 01 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері" (актив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құны жазылады.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнын өткізу, қаржы активтерінің басқа санатына ауыстыру, сондай-ақ төлем мерзімі өткен кезде есептен шығару жазылады.

1140 02 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған қаржы активтері бойынша дисконт" (контракттив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтерінің номиналдық құнының оларды сатып алу құнынан (дисконт) асып түсу сомасын, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасын, нарықтық емес мөлшерлеме бойынша қаржы активтерін сатып алуға байланысты түзету сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің номиналдық құнының оны сатып алу құнынан (дисконт) асып түсу сомасы, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасы, нарықтық емес мөлшерлеме бойынша қаржы активтерін сатып алуға байланысты түзету сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша амортизация сомасы және (немесе) дисконтты есептен шығару жазылады.

1140 03 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша сыйлықақы" (актив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін сатып алу құнының олардың номиналдық құнынан (сыйлықақы) асып түсу сомасын, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін сатып алу құнының оның номиналдық құнынан (сыйлықақы) асып түсу сомасы, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған қаржы активтері бойынша амортизация сомасы және (немесе) сыйлықақыны есептен шығару жазылады.

1140 04 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету" (актив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету сомасын есептен шығару жазылады.

1140 05 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету" (контрактив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету сомасын есептен шығару жазылады.";

1280 44-шоттың сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"Мақсаты: келтірілген зиян үшін жауапты тұлғаға регрестік талап қою бойынша зиянды (суброгация) және (немесе) сақтандыру өтемдерін өтеуге қойылатын талаптар сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша келтірілген зиян үшін жауапты тұлғаға регрестік талап қою бойынша зиянды (суброгация) және (немесе) сақтандыру өтемдерін өтеуге қойылатын талаптардың сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген зиян үшін жауапты тұлға оларды төлеген немесе төлеу мерзімін кешіктірген кезде регрестік талап қою бойынша зиянды өтеуге (суброгация) және (немесе) сақтандыру өтемдеріне қойылатын талаптар сомасын есептен шығару жазылады.";

1290 01-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"1290 01 "Дебиторлық берешек бойынша резервтер (провизиялар)" (контрактив).

Мақсаты: клиенттердің дебиторлық берешегі бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша клиенттің дебиторлық берешегі бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша құрылған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасын есептен шығару жазылады.";

1290 21, 1290 22, 1290 23 және 1290 24-шоттардың атаулары мен сипаттамалары мынадай редакцияда жазылсын:

"1290 21 "Клиенттерге берілген қарыздар бойынша резервтер (провизиялар)" (контрактив).

Мақсаты: клиенттерге берілген қарыздар бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша клиентке берілген қарыздар бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша құрылған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасын есептен шығару жазылады.

1290 22 "Клиенттерге берілген қаржылық жалдау бойынша резервтер (провизиялар)" (контракттив).

Мақсаты: клиенттерге берілген қаржылық жалдау бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша клиентке берілген қаржылық жалдау бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша құрылған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасын есептен шығару жазылады.

1290 23 "Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша резервтер (провизиялар)" (контракттив).

Мақсаты: амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша құрылған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасын есептен шығару жазылады.

1290 24 "Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған салымдар бойынша резервтер (провизиялар)" (контракттив).

Мақсаты: екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған салымдар бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша екінші деңгейдегі банкте не банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымда орналастырылған салымдар бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша құрылған бағалау резервтерінің (провизияларының) сомасын есептен шығару жазылады.";

1290 41-шоттың нөмірі, атауы мен сипаттамасы алып тасталсын;

1290 25-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 1290 42-шоттың нөмірімен, атауымен және сипаттамасымен толықтырылсын:

"1290 42 "Аквизициялық ақша ағындары бойынша талаптар бойынша резервтер (контрактив)".

Мақсаты: аквизициялық ақша ағындары бойынша талаптар бойынша шығындарды жабуға арналған резервтердің (провизиялардың) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша аквизициялық ақша ағындары бойынша талаптар бойынша шығындарды жабуға құрылған құрылатын резервтердің (провизиялардың) сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша құрылған резервтердің (провизиялардың) сомасы жойылған немесе аквизициялық ақша ағындарының сомасы ұйымның балансынан есептен шығарылған кезде есептен шығарылады.";

1620 04-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"1620 04 "Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша аквизициялық шығыс бойынша талаптар" (актив).

Мақсаты: сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының топтары бойынша туындаған аквизициялық шығыс бойынша ұйымның дебиторлық берешегін есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру шарттарының топтары бойынша аквизициялық шығыс бойынша ұйымның дебиторлық берешегі көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша аквизициялық шығыс бойынша дебиторлық берешекті өтеу немесе ұйымның балансынан есептен шығару кезінде есептен шығару көрсетіледі.";

1620 04-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 1620 05 және 1620 06-шоттарының нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

1620 05 "Сақтандыру шарттары тобына жататын басқа да ақша ағындары бойынша актив" (актив).

Мақсаты: сақтандыру шарттарының тобына жататын, бірақ аквизициялық ақша ағындары болып табылмайтын басқа да ақша ағындарына қатысты активтер сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру шарттарының тобына жататын басқа да ақша ағындары бойынша активтердің сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру шарттарының тобына жататын басқа да ақша ағындары бойынша активтер сомасын есептен шығару жазылады.

1620 06 "Қайта сақтандыру активі бойынша болашақ ақша ағындарын бағалау" (контрактив).

Мақсаты: қайта сақтандыру бойынша болашақ ақша ағындарын бағалау сомасын есепке алу

Шоттың кредиті бойынша қайта сақтандыру активі бойынша болашақ ақша ағындарын бағалау сомасы жазылады

Шоттың дебеті бойынша қайта сақтандыру активі бойынша болашақ ақша ағындарын бағалау сомасын есептен шығару көрсетіледі.";

2020 01, 2020 02 және 2020 03-шоттардың атаулары мен сипаттамалары мынадай редакцияда жазылсын:

"2020 01 "Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері" (актив).

Мақсаты: ұйым сатып алған және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша ұйым сатып алған және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құны жазылады.

Шоттың кредиті бойынша сатып алынған ұзақ мерзімді активтердің номиналдық құнын өтеу, қаржы активтерінің басқа санатына ауыстыру, сондай-ақ төлем мерзімі өткен кезде есептен шығару жазылады.

2020 02 "Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт" (контракттив).

Мақсаты: амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнының оларды сатып алу құнынан (дисконт) асып түсу сомасын, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасын, нарықтық емес мөлшерлеме бойынша қаржы активтерін сатып алуға байланысты түзету сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнының оларды сатып алу құнынан (дисконт) асып түсу сомасы, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасы, нарықтық емес мөлшерлеме бойынша қаржы активтерін сатып алуға байланысты түзету сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша амортизация сомасы және (немесе) дисконтты есептен шығару жазылады.

2020 03 "Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы" (актив).

Мақсаты: амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін сатып алу құнының олардың номиналдық құнынан (сыйлықақы) асып түсу сомасын, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін сатып алу құнының олардың номиналдық құнынан (сыйлықақы) асып түсу сомасы, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша амортизация сомасы және (немесе) сыйлықақыны есептен шығару жазылады.";

2030 01, 2030 02, 2030 03, 2030 04 және 2030 05-шоттардың атаулары мен сипаттамалары мынадай редакцияда жазылсын:

"2030 01 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері" (актив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құны жазылады.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнын өткізу, қаржы активтерінің басқа санатына ауыстыру, сондай-ақ төлем мерзімі өткен кезде есептен шығару жазылады.

2030 02 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт" (контракттив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнының оларды сатып алу құнынан (дисконт) асып түсу сомасын, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасын, нарықтық емес мөлшерлеме бойынша қаржы активтерін сатып алуға байланысты түзету сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің номиналдық құнының оларды сатып алу құнынан (дисконт) асып түсу сомасы, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасы, нарықтық емес мөлшерлеме бойынша қаржы активтерін сатып алуға байланысты түзету сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша амортизация сомасы және (немесе) дисконтты есептен шығару жазылады.

2030 03 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы" (актив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерін сатып алу құнының олардың номиналдық құнынан (

сыйлықақы) асып түсу сомасын, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерін сатып алу құнының олардың номиналдық құнынан (сыйлықақы) асып түсу сомасы, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайыздық кірісті тануға байланысты түзету сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша амортизация сомасы және (немесе) сыйлықақыны есептен шығару жазылады.

2030 04 "Басқа да жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету" (актив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнына оң түзету жазылады.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету сомасын есептен шығару жазылады.

2030 05 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету" (контракттив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету сомасын есептен шығару жазылады.";

2050-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 2060 01, 2060 02, 2060 03, 2060 04 және 2060 05-шоттардың нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"2060 01 "Қайта сақтандыру активі бойынша күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалау" (актив).

Мақсаты: қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша болашақ ақша ағындарының келтірілген құнын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша болашақ ақша ағындарының келтірілген құны, сондай-ақ оның ұлғаюы көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша болашақ ақша ағындарының келтірілген құнын азайту не есептен шығару көрсетіледі.

2060 02 "Қайта сақтандыру шарттары бойынша маржа" (актив).

Мақсаты: қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаны есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржа көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаның амортизациясы және (немесе) есептен шығарылуы көрсетіледі.

2060 03 "Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активі" (актив).

Мақсаты: қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активін есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активі көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активін азайту және (немесе) есептен шығару көрсетіледі.

2060 04 "Қайта сақтандыру шарттары бойынша маржаның зиянын өтеудің құрамдас бөлігі" (актив).

Мақсаты: қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаның зиянын өтеудің құрамдас бөлігін есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаның зиянын өтеудің құрамдас бөлігі көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаның зиянын өтеудің құрамдас бөлігін амортизациялау және (немесе) есептен шығару көрсетіледі.

2060 05 "Қайта сақтандыру активі бойынша болашақ ақша ағындарын бағалау" (контрактив).

Мақсаты: қайта сақтандыру бойынша болашақ ақша ағындарын бағалау сомасын есепке алу

Шоттың кредиті бойынша қайта сақтандыру активі бойынша болашақ ақша ағындарын бағалау сомасы жазылады

Шоттың дебеті бойынша қайта сақтандыру активі бойынша болашақ ақша ағындарын бағалау сомасын есептен шығару көрсетіледі.";

3390 07-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 3390 11, 3390 12, 3390 13, 3390 14, 3390 15, 3390 16, 3390 17, 3390 18 және 3390 19-шоттардың нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"3390 11 "Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша ақша ағындары бойынша міндеттемелер" (пассив).

Мақсаты: сыйлықақыларды бөлу тәсілі негізінде бағаланатын сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының топтарының ақша ағындары бойынша міндеттемелерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша ақша ағындары бойынша міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша ақша ағындары бойынша міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.

3390 12 "Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету" (пассив).

Мақсаты: Қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайту және (немесе) есептен шығару көрсетіледі.

3390 13 "Зиянның құрауышы (сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының ақша ағындары бойынша міндеттемелер бойынша" (пассив).

Мақсаты: сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының топтарының ақша ағындары бойынша міндеттемелер бойынша зиянның құрауышын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының ақша ағындары бойынша міндеттемелер бойынша зиянның құрауышы көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарның ақша ағындары бойынша міндеттемелер бойынша зиянның құрауышы азаюы көрсетіледі.

3390 14 "Зиянның құрауышы (қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша)" (пассив).

Мақсаты: қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша зиянның құрауышын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша зиянның құрауышы көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша зиянның құрауышының азаюы көрсетіледі.

3390 15 "Сақтандыру шарттарының тобына жататын аквизициялық ақша ағындары бойынша міндеттемелер" (пассив).

Мақсаты: сақтандыру шарттарының танылған тобына жататын аквизициялық ақша ағындары бойынша міндеттемелерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық ақша ағындары бойынша міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық ақша ағындары бойынша міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.

3390 16 "Сақтандыру шарттарының тобына жататын басқа да ақша ағындары бойынша міндеттемелер" (пассив).

Мақсаты: сақтандыру шарттарының тобына жататын, бірақ аквизициялық ақша ағындары болып табылмайтын басқа да ақша ағындарына қатысты міндеттемелерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру шарттарының тобына жататын басқа да ақша ағындары бойынша міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру шарттары бойынша басқа да ақша ағындары бойынша міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.

3390 17 "Туындаған залалдар бойынша міндеттемелер" (пассив).

Мақсаты: өткен кезеңдердің қызметтеріне қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағындарын қамтитын туындаған сақтандыру шығындары бойынша міндеттемелерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша туындаған сақтандыру шығындары бойынша міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша туындаған сақтандыру шығындары бойынша міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.

3390 18 "Сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары" (контрпассив).

Мақсаты: сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша болашақ ақша ағындарының бағалау сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша болашақ ақша ағындарының бағалау сомасы көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша болашақ ақша ағындарының бағалау сомасын есептен шығару және (немесе) азайту көрсетіледі.

3390 19 "Шығарылған қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары" (контрпассив).

Мақсаты: қайта сақтандыру шарттары бойынша болашақ ақша ағындарының бағалау сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша болашақ ақша ағындарының бағалау сомасы көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша болашақ ақша ағындарының бағалау сомасын есептен шығару және (немесе) азайту көрсетіледі.";

3390 45-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"3390 45 "Қайта сақтандырушыға регрестік талаптар мен зиянды өтеу бойынша есептелген шығыс (суброгация)" (пассив).

Мақсаты: сақтандыру ұйымдары қайта сақтандырушыларға регрестік талаптар бойынша өтеу және (немесе) зиянды өтеу (суброгация) бойынша төлеуге есептеген шығыс сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру ұйымдары қайта сақтандырушыларға регрестік талаптар бойынша өтеу және (немесе) зиянды өтеу (суброгация) бойынша төлеуге есептеген шығыс сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша есептелген шығыс сомасын оларды сақтандыру ұйымы төлеген кезде есептен шығару жазылады.";

3390 46-шоттың сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"Мақсаты: сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорына сақтандыру шарттарының танылған тобына жататын міндетті жарналарды төлеу бойынша міндеттемелер сомасын есепке алу

Шоттың кредиті бойынша Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорына сақтандыру шарттарының танылған тобына жататын міндетті жарналарды төлеу бойынша міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорына міндетті жарналарды төлеу бойынша міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.";

3390 47-шоттың сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"Мақсаты: сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорына сақтандыру шарттарының танылған тобына жататын төтенше жарналарды төлеу бойынша міндеттемелер сомасын есепке алу

Шоттың кредиті бойынша Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорына сақтандыру шарттарының танылған тобына жататын төтенше жарналарды төлеу бойынша міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қорына төтенше жарналарды төлеу бойынша міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.";

3390 48, 3390 49, 3390 50, 3390 51 және 3390 52-шоттардың нөмірлері, атаулары мен сипаттамалары алып тасталсын;

4030 96-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 4040 11, 4040 12, 4040 13, 4040 14, 4040 15, 4040 16 және 4040 17-шоттардың нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"4040 11 "Күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалау" (пассив).

Мақсаты: сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының топтары бойынша күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалауды есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының топтары бойынша күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалау көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша есеп айырысуды бағалау өзгерген кезде күтілетін ақша ағындарының ең жақсы бағалауын есептен шығару және (немесе) азайту көрсетіледі.

4040 12 "Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша маржа" (пассив).

Мақсаты: сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаны есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржа көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаны есептен шығару көрсетіледі.";

4040 13 "Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету" (пассив).

Мақсаты: қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайту және (немесе) есептен шығару көрсетіледі.

4040 14 "Зиянның құрауышы (күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалауы бойынша)" (пассив).

Мақсаты: күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалауы бойынша зиянның құрауышын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалау бойынша зиянның құрауышы көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалау бойынша зиянның құрауышының азаюы көрсетіледі.

4040 15 "Зиянның құрауышын (қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша)" (пассив).

Мақсаты: қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша зиянның құрауышын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша зиянның құрауышы көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша зиянның құрауышының азаюы көрсетіледі.

4040 16 "Қайта сақтандыру шарттары бойынша маржа" (пассив).

Мақсаты: қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаны есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржа көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша қайта сақтандыру шарттарының тобы бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаны есептен шығару көрсетіледі.

4040 17 "Сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары" (контрпассив).

Мақсаты: сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша болашақ ақша ағындарының бағалау сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларын есептен шығару және (немесе) азайту көрсетіледі.

4040 18 "Шығарылған қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары" (контрпассив).

Мақсаты: қайта сақтандыру шарттары бойынша болашақ ақша ағындарының бағалау сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша шығарылған қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша шығарылған қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларын есептен шығару және (немесе) азайту көрсетіледі.";

5440-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"5440 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв" (пассив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің құнын қайта бағалау резервтерінің сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің құнын оң қайта бағалау сомасы, сондай-ақ тиісті баланстық шоттармен байланыстыра отырып қаржы активтерінің басқа да санатына шығарылған немесе аударылған қаржы активтері бойынша жинақталған қайта бағалау сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің құнын теріс қайта бағалау сомасы, сондай-ақ тиісті баланстық шоттармен байланыстыра отырып қаржы активтерінің басқа да санатына шығарылған немесе аударылған қаржы активтері бойынша жинақталған қайта бағалау сомасы жазылады.";

5460-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 5470, 5480 және 5490-шоттардың нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"5470 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздарды қайта бағалауға арналған резерв" (пассив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздардың құнын қайта бағалау резервтерінің сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздардың құнын оң қайта бағалау сомасы, сондай-ақ тиісті баланстық шоттармен байланыстыра отырып қаржы активтерінің басқа да санатына шығарылған немесе аударылған қарыздар бойынша жинақталған қайта бағалау сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздардың құнын теріс қайта бағалау сомасы, сондай-ақ тиісті баланстық шоттармен байланыстыра отырып қаржы активтерінің басқа да санатына шығарылған немесе аударылған қарыздар бойынша жинақталған қайта бағалау сомасы жазылады.";

5480 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтері (провизиялары)" (пассив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша зиянды өтеуге арналған резервтердің (провизиялардың) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша зиянды өтеуге арналған құрылатын резервтердің (провизиялардың) сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша зиянды өтеуге құрылған резервтердің (провизиялардың) сомасын есептен шығару, оларды жойған немесе есептен шығарған кезде баланстан қаржы активі бойынша талаптар жазылады.

5490 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздар бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтері" (пассив).

Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздар бойынша зиянды өтеуге арналған резервтердің (провизиялардың) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздар бойынша зиянды өтеуге арналған құрылатын резервтердің (провизиялардың) сомасы, оларды жою немесе есептен шығару кезінде баланстан қаржы активі бойынша талаптар жазылады.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздар бойынша зиянды өтеуге құрылған резервтердің (провизиялардың) сомасын есептен шығару жазылады.";

6150 03-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"6150 03 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша кіріс".

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар шығарылған және (немесе) қайта сыныпталған кезде кіріс сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар шығарылған және (немесе) қайта сыныпталған кезде кіріс сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша алынған кіріс сомасы № 5610 баланстық шотқа есептен шығару жазылады.";

6240 01-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"6240 01 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден (жоюдан) кіріс".

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша құрылған қалпына келтірілген (жойылған) резервтердің (провизиялардың) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден (жоюдан) кіріс сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша кіріс сомасын № 5610 баланстық шотқа есептен шығару жазылады.";

6240 23-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 6240 42-шоттың нөмірімен, атауымен және сипаттамасымен толықтырылсын:

"6240 42 "Аквизициялық ақша ағындарының құнсыздануы бойынша резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден (жоюдан) түскен кіріс" (пассив).

Мақсаты: аквизициялық ақша ағындарының құнсыздануы бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіру (жою) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша аквизициялық ақша ағындарының құнсыздануы бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден (жоюдан) түскен кіріс сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша кіріс сомасын № 5610 баланстық шотқа есептен шығару жазылады.";

6280 09-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 6280 31, 6280 32, 6280 33, 6280 34-шоттардың нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"6280 31 "Зиянның құрауышы бойынша шығысты түзету" (пассив).

Мақсаты: шығысты азайту кезінде зиянның құрауышы бойынша шығысты түзету сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша зиянның құрауышы бойынша шығысты түзету көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша түзетуді № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

6230 32 "Қайта сақтандыру бойынша қаржылық кіріс" (пассив).

Мақсаты: ақшаның уақытша құнының әсерін және қаржылық тәуекелдің әсерін көрсететін кірісті есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша ақшаның уақытша құнының әсеріне және қаржылық тәуекелдің әсеріне байланысты кіріс көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша кірісті № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

6280 33 "Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайтудан кіріс" (пассив).

Мақсаты: қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайту бойынша кірісті есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайтуға байланысты кіріс көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша кірісті № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

6280 34 "Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша маржа амортизациясынан түсетін кіріс" (пассив).

Мақсаты: сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаның амортизациясы бойынша кірісті есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша көзделген қызметтер үшін маржаның амортизациясына байланысты кіріс көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша кірісті № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.";

6280 41-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"6280 41 "Сақтандыру түсімі (сақтандырудан кіріс)".

Мақсаты: кезең ішінде қызмет көрсету салдарынан сақтандыру өтемақысының қалған бөлігі бойынша міндеттемелер азаюына байланысты сақтандыру бойынша кірісті есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша кезең ішінде қызмет көрсету салдарынан сақтандыру өтемақысының қалған бөлігі бойынша міндеттемелердің азаюына байланысты кіріс көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша кірісті № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.";

6280 43-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

6280 43 "Регрестік талаптар мен зиянды өтеуге байланысты кіріс (суброгация)".

Мақсаты: Сақтандыру ұйымының регрестік талаптарды өтеу және (немесе) зиянды өтеу (суброгация) бойынша алған кірістің сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша сақтандыру ұйымының регрестік талаптарды өтеу және (немесе) зиянды өтеу (суброгация) бойынша алған кірістің сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша кіріс сомасын № 5610 баланстық шотқа есептен шығару жазылады.";

6280 45, 6280 46, 6280 47, 6280 48, 6280 49, 6280 50, 6280 51, 6280 52, 6280 53 және 6280 54-шоттардың нөмірлері, атаулары мен сипаттамалары алып тасталсын;

6280 41-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 6280 55 және 6280 56-шоттардың нөмірімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"6280 55 "Қайта сақтандырудан кіріс".

Мақсаты: қайта сақтандыру қызметіне байланысты кірісті есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша қайта сақтандыру қызметіне байланысты кіріс көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша қайта сақтандыру қызметіне байланысты кіріс № 5610 баланстық шотта көрсетіледі.

6280 56 "Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активін қалыптастыру бойынша кіріс".

Мақсаты: қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активін қалыптастыруға байланысты кірісті есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активін қалыптастыруға байланысты кіріс көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша кірісті № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.";

7310 10-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 7310 11 және 7310 12-шоттардың нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"7310 11 "Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайту бойынша шығыс" (актив).

Мақсаты: қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайтуға байланысты шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайтуға байланысты шығысты қалыптастыру/жасау көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

7310 12 "Сақтандыру шарттарының ақша ағындары бойынша міндеттемелер зиянының құрауышы түріндегі шығыс" (актив).

Мақсаты: сақтандыру шарттары бойынша ақша ағындары бойынша міндеттемелер зиянының құрауышын қалыптастыру бойынша шығысы есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру шарттары бойынша ақша ағындары бойынша зиянының құрауышы бойынша шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.";

7440 01-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"7440 01 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша резервтерді (провизияларды) қалыптастыру бойынша шығыс" (пассив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша резервтерді (провизияларды) қалыптастыру бойынша шығыс сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша резервтерді (провизияларды) қалыптастыру бойынша шығыс сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығыс сомасы № 5610 баланстық шотқа есептен шығарылады.";

7440 23-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 7440 24-шоттың нөмірімен, атауымен және сипаттамасымен толықтырылсын:

"7440 24 "Аквизициялық ақша ағындарының құнсыздануы бойынша резервтерді (провизияларды) қалыптастыру бойынша шығыс".

Мақсаты: аквизициялық ақша ағындарының құнсыздануы бойынша резервтерді (провизияларды) қалыптастыру бойынша шығыстың сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша аквизициялық ақша ағындарының құнсыздануы бойынша резервтерді (провизияларды) қалыптастыру бойынша шығыс сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығыстың сомасын № 5610 баланстық шотқа есептен шығарылады.";

7440 41, 7440 42, 7440 43, 7440 44, 7440 45- шоттардың нөмірлері, атаулары мен сипаттамалары алып тасталсын;

7440 47, 7440 48, 7440 49, 7440 50, 7440 51, 7440 52-шоттардың нөмірлері, атаулары мен сипаттамалары алып тасталсын;

7470 06-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"7470 06 "Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша шығыс" (актив).

Мақсаты: басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар шығарылған және (немесе) қайта сыныпталған кезде шығыс сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар шығарылған және (немесе) қайта сыныпталған кезде шығыс сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығыстың сомасы № 5610 баланстық шотқа есептен шығарылады.";

7470 10-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 7470 31, 7470 32, 7470 33, 7470 34, 7470 35, 7470 36 және 7470 37-шоттардың нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"7470 31 "Зиянның құрауышы түріндегі сақтандыру шығысы".

Мақсаты: зиянның құрауышы бойынша шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша зиянның құрауышы бойынша шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

7470 32 "Сақтандыру (қайта сақтандыру) бойынша қаржылық шығыс".

Мақсаты: ақшаның уақыт бойынша құнының әсерін және қаржылық тәуекелдің әсерін көрсететін шығысты есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша ақшаның уақыт бойынша құнының әсеріне және қаржылық тәуекелдің әсеріне байланысты шығысты қалыптастыру/жасау көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша кірісті № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

7470 33 "Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайту бойынша шығыс".

Мақсаты: қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активін азайту бойынша шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша қайта сақтандыру активінің азаюына байланысты шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

7470 34 "Қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету түріндегі сақтандыру шығысы".

Мақсаты: сыйлықақыны бөлу тәсілін пайдалану кезінде қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді қалыптастыру бойынша шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша сыйлықақыларды бөлу тәсілін пайдалану кезінде қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді қалыптастыру бойынша шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

7470 35 "Аквизициялық шығыс".

Мақсаты: ұйымның аквизициялық шығысын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша ұйымның аквизициялық шығысы көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

7470 36 "Қайта сақтандыру шарттары бойынша маржаның амортизациясы түріндегі шығыс".

Мақсаты: қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаның амортизациясына байланысты шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша қайта сақтандыру шарттарының топтары бойынша қайта сақтандыру бойынша көзделген қызметтер үшін маржаның амортизациясына байланысты шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

7470 37 "Қайта сақтандыру активі бойынша күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалаудың амортизациясы бойынша шығыс".

Мақсаты: қайта сақтандыру активі бойынша күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалауды амортизациялауға байланысты шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша қайта сақтандыру активі бойынша күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалауды амортизациялауға байланысты шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.";

7470 41-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"7470 41 "Төлеу бойынша сақтандыру шығысы" (актив).

Мақсаты: сақтандыру шарттары топтары бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемдері түріндегі шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша сақтандыру шарттары топтары бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемдері түріндегі шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.";

7470 44-шоттың атауы мен сипаттамасы мынадай редакцияда жазылсын:

"7470 44 "Қайта сақтандырушыға регрестік талаптар мен зиянды өтеу бойынша шығыс (суброгация)".

Мақсаты: сақтандыру ұйымының қайта сақтандырушыға регрестік талаптарды өтеуге және (немесе) зиянды өтеуге (суброгация) байланысты шығыс сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша қайта сақтандырушыға регрестік талаптарды өтеуге және (немесе) зиянды өтеуге (суброгация) байланысты сақтандыру ұйымының шығыс сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығыс сомасы № 5610 баланстық шотқа есептен шығарылады.";

көрсетілген қаулымен бекітілген Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, өзара сақтандыру қоғамдарының және Қазақстан Республикасының бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары филиалдарының бухгалтерлік есеп жүргізуі жөніндегі нұсқаулықта:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, өзара сақтандыру қоғамдарының және Қазақстан Республикасының бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары филиалдарының бухгалтерлік есеп жүргізуі жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі - Нұсқаулық) "Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабы екінші бөлігінің 63) тармақшасына, "Бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабы 6-тармағының 1) және 3-4) тармақшаларына және "Мемлекеттік статистика туралы"

Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасына және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес әзірленді.";

3-тарауда:

1-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

"1-параграф. Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған борыштық бағалы қағаздарды есепке алу";

6 және 7-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"6. Өзгеруі пайда немесе зиянның құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар "және" сату үшін қолда бар бағалы қағаздар" санатына жіктелген борыштық бағалы қағаздарды сатып алған кезде (мәміле бойынша шығындардан тұратын сатып алу құнына) мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

"1) авансты брокерге аударған кезде:

Дт 1610 02 Брокерлермен есеп айырысу

Кт 1060 61 Ағымдағы шоттағы ақшалай қаражат (зейнетақы активтері) (инвестициялық шот);

2) мәміле бойынша шығындарды ескере отырып, сатып алынған борыштық бағалы қағаздың таза құнына (оның номиналды құнынан аспайтын сомаға):

Дт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
	1610 02	Брокерлермен есеп айырысу;

3) борыштық бағалы қағазды сатып алуға байланысты шығынды қамтитын сыйлықақы сомасына:

Дт	1120 03	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	1140 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке

		алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	2030 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат;

4) дисконт (жеңілдік) сомасына:

Дт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
Кт	1120 02	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
	1140 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша дисконт
	2030 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт;

5) алдыңғы ұстаушы есептеген сыйақы сомасына:

Дт	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы
	1270 04	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат;

6) борыштық бағалы қағаздарды сатып алу жөніндегі мәміле сомасы олардың әділ құнынан асып кеткен жағдайда:

Дт	7470 10	Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан шығыс
----	---------	---

Кт	1120 02	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
	1120 03	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	1140 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша дисконт
	1140 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	2030 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
	2030 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы;

7) борыштық бағалы қағаздардың әділ құны оларды сатып алу жөніндегі мәміле сомасынан асып кеткен жағдайда:

Дт	1120 02	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
	1120 03	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	1140 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша дисконт
	1140 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша сыйлықақы
		Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке

	2030 02	алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
	2030 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
Кт	6280 09	Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан кіріс.";

7-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"7. Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша есепке алынатын және ұйымның есеп саясатында белгіленген кезеңділікпен басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақы есептеу кезінде есептелген сыйақы сомасына мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түріндегі есептелген кіріс
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түріндегі есептелген кіріс
Кт	6110 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы алуға байланысты кіріс.";

9, 10, 11, 12, 13 және 14-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"9. Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын және ұйымның есеп саясатында белгіленген кезеңділікпен басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйлықақы немесе дисконт (жеңілдіктер) амортизацияланған кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) сыйлықақы амортизациясының сомасына:

Дт	7310 02	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйлықақы амортизациясына байланысты шығыс
Кт	1120 03	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	1140 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша сыйлықақы

	2030 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы;
--	---------	---

2) дисконт (жеңілдік) амортизациясының сомасына:

Дт	1120 02	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
	1140 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша дисконт
	2030 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
Кт	6110 03	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша дисконт амортизациясына байланысты кіріс.";

10. Осы Нұсқаулықтың 7 және 9-тармақтарына сәйкес сыйақы немесе дисконт (жеңілдік) есептелгеннен және амортизацияланғаннан кейін өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын және әділ құн бойынша басқа да жиынтық табыс арқылы есепке алынатын, ұйымның есеп саясатында белгіленген кезеңділікпен сатып алынған борыштық бағалы қағаздарды қайта бағалау жүргізіледі және жүзеге асырылады

1) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар бойынша:

егер борыштық бағалы қағаздардың әділ құны олардың есептік құнынан жоғары болса:

Дт	1120 04	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
Кт	6150 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша есепке алынатын бағалы қағаздардың құны өзгеруінен кіріс ;

егер борыштық бағалы қағаздардың есептік құны олардың әділ құнынан жоғары болса:

--	--	--

Дт	7470 03	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша есепке алынатын бағалы қағаздардың құны өзгеруінен шығыс
Кт	1120 05	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету;

борыштық бағалы қағаздардың әділ құнын есептелген оң немесе теріс түзету сомасына:

Дт	1120 05	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
Кт	1120 04	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету;

2) басқа да жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар бойынша:

егер борыштық бағалы қағаздардың әділ құны олардың есептік құнынан жоғары болса:

Дт	1140 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	2030 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
Кт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв;

егер борыштық бағалы қағаздардың есептік құны олардың әділ құнынан жоғары болса:

		Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке
--	--	--

Дт	5440	алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв;
Кт	1140 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
	2030 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету;

борыштық бағалы қағаздар әділ құнының есепте тұрған оң немесе теріс түзету сомасына:

Дт	11140 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
	2030 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
Кт	1140 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	2030 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету.

11. Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын және құны шетел валютасында көрсетілген басқа да жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды қайта бағалау кезінде валюталардың айырбастау бағамы бойынша мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар бойынша:

валюталардың айырбастау бағамы оң бағамдық айырма сомасына ұлғайған кезде:

Дт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1120 03	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы

	1120 04	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
Кт	6250 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан кіріс;

бір мезгілде, теріс бағамдық айырма сомасына:

Дт	7430 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан шығыс
Кт	1120 02	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
	1120 05	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету;

валюталардың айырбастау бағамы теріс бағамдық айырма сомасына азайған кезде:

Дт	7430 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан шығыс
Кт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1120 03	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	1120 04	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы;

бір мезгілде, оң бағамдық айырма сомасына:

Дт	1120 02	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
	1120 05	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
Кт	6250 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан кіріс;

2) басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар бойынша:

валюталардың айырбастау бағамы оң бағамдық айырма сомасына ұлғайған кезде:

Дт	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2030 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы
Кт	6250 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан кіріс;

бір мезгілде теріс бағамдық айырма сомасына:

--	--	--

Дт	7430 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан шығыс
Кт	1140 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша дисконт
	2030 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт;

борыштық бағалы қағаздардың әділ құнын түзету бойынша оң бағамдық айырма сомасына:

Дт	1140 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	1140 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
	2030 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	2030 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
Кт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв;

валюталардың айырбастау бағамы теріс бағамдық айырма сомасына азайған кезде:

Дт	7430 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан шығыс
Кт	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс

	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2030 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы;

бір мезгілде, оң бағамдық айырма сомасына:

Дт	1140 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша дисконт
	2030 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
Кт	6250 01	Шетел валютасын қайта бағалаудан кіріс;

борыштық бағалы қағаздардың әділ құнын түзету бойынша теріс бағамдық айырма сомасына:

Дт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв
Кт	1140 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	1140 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
	2030 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету

	2030 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету.
--	---------	---

12. Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша есепке алынатын және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша есепке алынатын, сатып алынған борыштық бағалы қағаздар бойынша эмитенттен есептелген сыйақыны алған кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) алынған сыйақы сомасына:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы;

2) ұсталған корпоративтік табыс салығы сомасына:

Дт	3110 01	Төленуі тиіс корпоративтік табыс салығы
Кт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы.

13. Сыйақыны есептегеннен, сыйлықақыны немесе дисконтты (жеңілдікті) амортизациялағаннан және осы Нұсқаулықтың 7, 9 және 10-тармақтарына сәйкес борыштық бағалы қағаздарды әділ құны бойынша қайта бағалағаннан кейін өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша есепке алынатын және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған борыштық бағалы қағаздарды сатқан кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар бойынша амортизацияланбаған сыйлықақы сомасына:

Дт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
Кт	1120 03	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	1140 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	2030 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы;

2) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар бойынша амортизацияланбаған дисконт (жеңілдік) сомасына:

Дт	1120 02	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
	1140 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қаржы активтері бойынша дисконт
	2030 02	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
		Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны

Кт	1120 01	бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері;

3) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды сату бойынша жасалған мәміле сомасына:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы;

4) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды сату бойынша жасалған мәміле сомасы олардың есептік құнынан асып кеткен жағдайда айырма сомасына:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	6280 09	Бағалы қағаздарды сатып алудан-сатудан кіріс;

5) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздардың есептік құны оларды сату бойынша жасалған мәміле сомасынан асып кеткен жағдайда айырма сомасына:

Дт	7470 10	Бағалы қағаздарды сатып алудан-сатудан шығыс
Кт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері;

б) басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды қайта бағалаудан кіріс сомасына:

Дт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв
Кт	6150 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша кіріс

7) басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, борыштық бағалы қағаздарды әділ құны бойынша қайта бағалаудан шығыс сомасына:

Дт	7470 06	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша шығыс
Кт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв.

14. Сыйақыны есептеген, сыйлықақыны немесе дисконтты (женілдікті) амортизациялаған және осы Нұсқаулықтың 7, 9 және 10-тармақтарына сәйкес борыштық бағалы қағаздарды әділ құны бойынша қайта бағалағаннан кейін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды эмитент өтеген кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар эмитентінен түскен ақша сомасына:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы;

2) ұсталған корпоративтік табыс салығы сомасына:

Дт	3110 01	Төленуі тиіс корпоративтік табыс салығы
Кт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы;

3) басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды қайта бағалаудан кіріс сомасына:

		Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке
--	--	--

Дт	5440	алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв
Кт	6150 03	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша кіріс;

4) басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын, борыштық бағалы қағаздарды қайта бағалаудан шығыс сомасына:

Дт	7470 06	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша шығыс
Кт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв.";

2-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

"2-параграф. Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын сатып алынған борыштық бағалы қағаздарды есепке алу";

15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 және 22-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"15. Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды сатып алу кезінде (мәміле бойынша шығынды қамтитын сатып алу құнына) мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) брокерге авансты аударған кезде:

Дт	1610 02	Брокерлермен есеп айырысу
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат;

2) мәміле бойынша шығынды есепке ала отырып, сатып алынған борыштық бағалы қағаздардың таза құнына (оның номиналдық құнынан аспайтын сомаға):

Дт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
	1610 02	Брокерлермен есеп айырысу;

3) борыштық бағалы қағазды сатып алумен байланысты шығынды қамтитын сыйлықақы сомасына:

Дт	1130 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы

	2020 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат;

4) дисконт (жеңілдік) сомасына:

Дт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
Кт	1130 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша дисконт
	2020 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша дисконт;

5) алдыңғы ұстаушы есептеген сыйақы сомасына:

Дт	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат;

6) борыштық бағалы қағаздарды сатып алу бойынша мәміле сомасы олардың әділ құнынан асып кеткен жағдайда:

Дт	7470 10	Бағалы қағаздарды сатып алудан-сатудан шығыс
Кт	1130 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша дисконт
	1130 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы
	2020 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша дисконт

	2020 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы;
--	---------	--

7) борыштық бағалы қағаздардың әділ құны оларды сатып алу бойынша мәміле сомасынан асып кеткен жағдайда:

Дт	1130 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша дисконт
	1130 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы
	2020 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша дисконт
	2020 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы
Кт	6280 09	Бағалы қағаздарды сатып алудан-сатудан кіріс.

16. Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған борыштық бағалы қағаздар бойынша ұйымның есеп саясатында белгіленген кезеңділікпен сыйақы есептеген кезде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
Кт	6110 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы алуға байланысты кіріс.

17. Төлем көзінен ұсталуы тиіс корпоративтік табыс салығы түрінде шығысты есептеген кезде амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар эмитенті мынадай бухгалтерлік жазбаны жүзеге асырады:

Дт	7710	Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыс
Кт	3110 01	Төленуі тиіс корпоративтік табыс салығы.

18. Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйлықақыны немесе дисконтты (жеңілдікті) ұйымның есеп саясатында белгіленген кезеңділікпен амортизациялаған кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) сыйлықақы амортизациясының сомасына:

Дт	7310 02	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйлықақы амортизациясына байланысты шығыс
Кт	1130 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы
	2020 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы;

2) дисконт (жеңілдік) амортизациясы сомасына:

Дт	1130 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша дисконт
	2020 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша дисконт
Кт	6110 03	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша дисконт амортизациясына байланысты кіріс.

19. Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, құны валюталардың айырбастау бағамы бойынша шетел валютасымен көрсетілген борыштық бағалы қағаздарды қайта бағалаған кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) оң бағамдық айырма сомасына:

Дт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1130 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы
	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс

	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2020 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы
Кт	6250 01	Шетел валютасын қайта бағалаудан кіріс;

бір мезгілде, теріс бағамдық айырма сомасына:

Дт	7430 01	Шетел валютасын қайта бағалаудан шығыс
Кт	1130 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша дисконт
	2020 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша дисконт;

2) теріс бағамдық айырма сомасына:

Дт	7430 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан шығыс
Кт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1130 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы
	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы

	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2020 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша сыйлықақы
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы;

бір мезгілде, оң бағамдық айырма сомасына:

Дт	1130 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді инвестициялар бойынша дисконт
	2020 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді инвестициялар бойынша дисконт
Кт	6250 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан кіріс.

20. Эмитент амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздар бойынша есептелген сыйақыны өтеген кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) төленген сыйақы сомасына:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы;

2) ұсталған корпоративтік табыс салығы сомасына:

Дт	3110 01	Төленуі тиіс корпоративтік табыс салығы

Кт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Бағалы қағаздар бойынша алдыңғы ұстаушылар есептеген сыйақы.

21. Осы Нұсқаулықтың 16 және 18-тармақтарына сәйкес сыйақыны есептеген және сыйлықақыны немесе дисконтты (жеңілдікті) амортизациялағаннан кейін амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды сатқан кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) амортизацияланбаған сыйлықақы сомасына:

Дт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
Кт	1130 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы
	2020 03	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша сыйлықақы;

2) амортизацияланбаған дисконт (жеңілдік) сомасына:

Дт	1130 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған қысқа мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
	2020 02	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, сатып алынған ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша дисконт
Кт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері;

3) амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды сату бойынша жасалған мәміле сомасына:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы;

4) амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды сату бойынша жасалған мәміле сомасы оның есептік құнынан асып кеткен жағдайда, айырма сомасына:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	6280 09	Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан кіріс;

5) амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздардың есептік құны оларды сату бойынша жасалған мәміле сомасынан асып кеткен жағдайда, айырма сомасына:

Дт	7470 10	Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан шығыс
Кт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері.

22. Эмитент осы Нұсқаулықтың 16 және 18-тармақтарына сәйкес сыйақыны есептегеннен кейін және сыйлықақыны немесе дисконтты (жеңілдікті) амортизациялағаннан кейін амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын борыштық бағалы қағаздарды өтеген кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) борыштық бағалы қағаздардың эмитентінен түскен ақша сомасына:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы;

2) ұсталған корпоративтік табыс салығы сомасына:

Дт	3110 01	Төленуі тиіс корпоративтік табыс салығы
Кт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	1270 04	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 03	Алдыңғы ұстаушылар бағалы қағаздар бойынша есептеген сыйақы.";

4-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

"4-параграф. Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша бағаланатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған үлестік бағалы қағаздарды есепке алу";

30 және 31-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"30. Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздарды сатып алған кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) брокерге авансты аударған кезде:

Дт	1610 02	Брокерлермен есеп айырысу
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат;

2) мәміле бойынша шығындарды есепке алғанда, сатып алынған үлестік бағалы қағаздың таза құнына:

Дт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
	1610 02	Брокерлермен есеп айырысу;

3) үлестік бағалы қағаздарды сатып алу бойынша мәміле сомасы олардың әділ құнынан асып кеткен жағдайда:

Дт	7470 10	Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан шығыс
Кт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері;

4) үлестік бағалы қағаздардың әділ құны оларды сатып алу бойынша мәміле сомасынан асып кеткен жағдайда:

Дт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
		Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке

	2030 01	алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
Кт	6280 09	Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан кіріс.

31. Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша бағаланатын және басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздар бойынша тиесілі дивидендтерді есептеген кезде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
Кт	6120	Дивидендтер бойынша кіріс.";

33, 34, 35 және 36-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"33. Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша бағаланатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған үлестік бағалы қағаздарды ұйымның есептік саясатында белгіленген кезеңділікпен әділ құны бойынша қайта бағалаған кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздар бойынша:

егер үлестік бағалы қағаздардың әділ құны олардың есептік құнынан жоғары болса:

Дт	1120 04	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
Кт	6150 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар құнының өзгеруінен кіріс ;

егер үлестік бағалы қағаздардың есептік құны олардың әділ құнынан жоғары болса:

Дт	7470 03	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар құнының өзгеруінен шығыс
Кт	1120 05	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету;

үлестік бағалы қағаздардың әділ құнын есепте тұрған оң немесе теріс түзету сомасына:

Дт	1120 05	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
Кт	1120 04	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету;

2) басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздар бойынша:

үлестік бағалы қағаздардың әділ құны олардың есептік құнынан жоғары болса:

Дт	1140 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	2030 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
Кт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв;

егер үлестік бағалы қағаздардың есептік құны олардың әділ құнынан жоғары болса:

Дт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв
Кт	1140 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
	2030 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету;

үлестік бағалы қағаздардың әділ құнын есепте тұрған оң немесе теріс түзету сомасына:

Дт	1140 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету

	2030 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
Кт	1140 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	2030 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету.

34. Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын құны валюталардың айырбастау бағамы бойынша шетел валютасымен көрсетілген үлестік бағалы қағаздарды қайта бағалау кезінде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздар бойынша:

1) оң бағамдық айырма сомасына:

Дт	1120 04	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	1120 05	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
Кт	6250 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан кіріс;

теріс бағамдық айырма сомасына:

Дт	7430 02	Шетел валютасын қайта бағалаудан шығыс
Кт	1120 04	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	1120 05	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету;

2) басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздар бойынша:

оң бағамдық айырма сомасына:

Дт	1140 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	1140 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
	2030 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	2030 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
Кт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв;

теріс бағамдық айырма сомасына:

Дт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв
Кт	1140 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	1140 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
	2030 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	2030 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету.

35. Эмитент өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша

есепке алынатын үлестік бағалы қағаздар бойынша дивидендтер төлеген кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс

ұсталған корпоративтік табыс салығы сомасына:

Дт	3110	Төленуі тиіс корпоративтік табыс салығы
Кт	1270 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс
	2170 01	Сатып алынған бағалы қағаздар бойынша сыйақы түрінде есептелген кіріс

36. Эмитент өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздарды сатқан немесе сатып алған кезде осы Нұсқаулықтың 33-тармағына сәйкес әділ құны бойынша үлестік бағалы қағаздарды қайта бағалағаннан кейін мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздардың әділ құны бойынша жинақталған оң қайта бағалау сомасына:

Дт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
Кт	1120 04	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету

	1140 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету
	2030 04	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын оң түзету;

2) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздардың әділ құны бойынша жинақталған теріс қайта бағалау сомасына:

Дт	1120 05	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
	1140 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
	2030 05	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің әділ құнын теріс түзету
Кт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері;

3) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздарды сату бойынша жасалған мәміле сомасына:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері

	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері;

4) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздарды сату бойынша жасалған мәміле сомасы олардың есептік құнынан асқан жағдайда айырма сомасына:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	6280 09	Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан кіріс;

5) өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздардың есептік құнының оларды сату бойынша жасалған мәміле сомасынан асқан жағдайда айырма сомасына:

Дт	7470 10	Бағалы қағаздарды сатып алу-сатудан шығыс
Кт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері;

6) басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздардың әділ құнын қайта бағалаудан кіріс сомасына:

Дт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв
Кт	5610	Есепті жылғы бөлінбеген пайда (өтелмеген шығын);

7) басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын үлестік бағалы қағаздардың әділ құнын қайта бағалаудан шығыс сомасына:

Дт	5610	Есепті жылғы бөлінбеген пайда (өтелмеген шығын)
----	------	---

Кт	5440	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін қайта бағалауға арналған резерв.";
----	------	---

6-параграфтың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

"6-параграф. Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын сатып алынған бағалы қағаздар және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар құнсызданған кезде есепке алу";

40, 41, 42, 43 және 44-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"40. Әрбір есепті күнге күтілетін кредиттік зиянға арналған резервтер (провизиялар) құру (ұлғайту) кезінде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт	7440 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша резервтер (провизиялар) құру бойынша шығыс
Кт	1290 23	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша резервтер (провизиялар)
	5480	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтері (провизиялары).

41. Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша резервтерді (провизияларды) күтілетін кредиттік зиянға азайту (жою) кезінде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт	1290 23	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша резервтер (провизиялар)
	5480	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша күтілетін және қолда бар кредиттік зиянға арналған бағалау резервтері (провизиялары)
		Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша

Кт	6240 01	есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден кіріс.
----	---------	---

42. Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздарды құрылған резервтер (провизиялар) есебінен баланстан есептен шығарған кезде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт	1290 23	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері бойынша резервтер (провизиялар)
Кт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері.

43. Эмитент амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, балансқа есептен шығарылған бағалы қағаздарды өтеген кезде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	6240 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден кіріс.

44. Эмитент амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын, өткен кезеңдерде құрылған резервтер (провизиялар) есебінен балансқа есептен шығарылған бағалы қағаздарды өтеген кезде мынадай бухгалтерлік жазба жүзеге асырылады:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	6240 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын және амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден кіріс.";

66-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"66. Әрбір есепті күнге күтілетін кредиттік зиянға арналған резервтер (провизиялар) құру (ұлғайту) кезінде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) құрылған күтілетін кредиттік зиянға арналған резервтер (провизиялар) сомасына:

--	--	--

Дт	7440 02	Орналастырылған салымдар бойынша резервтер (провизиялар) құру бойынша шығыс
Кт	1290 24	Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған салымдар бойынша резервтер (провизиялар);

2) құрылған күтілетін кредиттік зиянға арналған резервтерді (провизияларды) сторналау кезінде:

Дт	1290 24	Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған салымдар бойынша резервтер (провизиялар)
Кт	6240 02	Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған салымдар бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден (жоюдан) кіріс;

3) құрылған резервтер (провизиялар) есебінен салымдарды баланстан есептен шығарған кезде:

Дт	1290 24	Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған салымдар бойынша резервтер (провизиялар)
Кт	1150 02	Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда бір түнге орналастырылған қысқа мерзімді салымдар
	1150 03	Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған талап етілгенге дейінгі қысқа мерзімді салымдар
	1150 04	Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған қысқа мерзімді салымдар

	1150 05	Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған қысқа мерзімді шартты салымдар
	1150 06	Екінші деңгейдегі банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған қысқа мерзімді жинақ салымдар (бір жылға дейінгі)
	2040 01	Банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған ұзақ мерзімді салымдар
	2040 02	Банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған ұзақ мерзімді шартты салымдар
	2040 03	Банктерде және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарда орналастырылған ұзақ мерзімді жинақ салымдар.";

69-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"69. Форвардты орындау күніне мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) есеп айырысқан жағдайда ұйым ақша аударған кезде нетто негізде:

Дт	3390 02	Форвард мәмілесі бойынша міндеттемелер
	4170 02	Форвард мәмілесі бойынша міндеттемелер
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат;

2) есеп айырысқан жағдайда контррәсіптестен ақша алған кезде, нетто негізде:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1280 03	Форвард мәмілесі бойынша талаптар
	2180 02	Форвард мәмілесі бойынша талаптар;

3) форвард талаптарына сәйкес базалық активті сатып алынған базалық актив құнына сатып алу кезінде:

Дт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері

	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1150 09	Металл шоттарға орналастырылған аффинирленген бағалы металдар
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	3390 02	Форвард мәмілесі бойынша міндеттемелер
	4170 02	Форвард мәмілесі бойынша міндеттемелер
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
	1280 03	Форвард мәмілесі бойынша талаптар
	2180 02	Форвард мәмілесі бойынша талаптар;

4) форвард талаптарына сәйкес базалық активті сатылатын базалық активтің құнына сату кезінде:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
	3390 02	Форвард мәмілесі бойынша міндеттемелер
	4170 02	Форвард мәмілесі бойынша міндеттемелер
Кт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері

	1150 09	Металл шоттарға орналастырылған аффинирленген бағалы металдар
	1280 03	Форвард мәмілесі бойынша талаптар
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2180 02	Форвард мәмілесі бойынша талаптар;

5) шартты талаптар мен шартты міндеттемелер сомасына:

Дт	8600 01	Қаржы активтерін сату бойынша шартты міндеттемелер
Кт	8300 01	Қаржы активтерін сатып алу бойынша шартты міндеттемелер.";

78-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"78. Ашық позицияны жабу немесе сатып алынған "колл" немесе "пут" опционын орындау күні мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) сатып алынған "колл" немесе "пут" опционының талаптары бойынша шартты талаптар мен шартты міндеттемелер сомасына:

Дт	8600 06	Сатып алынған опцион "колл" мәмілелері - контршот
	8600 07	Сатып алынған опцион "пут" мәмілелері - контршот
Кт	8300 06	Сатып алынған опцион "колл" мәмілелері;
	8300 07	Сатып алынған опцион "пут" мәмілелері;

2) контрәріптес "колл" немесе "пут" опционының (ашық позицияны жабу) құнын ақшамен өтеген кезде:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1280 04	Опцион мәмілесі бойынша талаптар
	2180 03	Опцион мәмілесі бойынша талаптар;

3) сатып алынатын активтердің құнына сатып алынған "колл" опционының талаптарына сәйкес базалық активті сатып алған кезде:

Дт	1120 01	Өзгерістері пайда немесе зиян құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
----	---------	--

	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1150 09	Металл шоттарда орналастырылған аффинирленген бағалы металдар
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
	1280 04	Опцион мәмілесі бойынша талаптар
	2180 03	Опцион мәмілесі бойынша талаптар;

4) сатылатын активтердің құнына сатып алынған "пут" опционының талаптарына сәйкес базалық активті сатқан кезде:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
Кт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1150 09	Металл шоттарда орналастырылған аффинирленген бағалы металдар
	1280 04	Опцион мәмілесі бойынша талаптар
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2180 03	Опцион мәмілесі бойынша талаптар.";

81-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"81. Ашық позицияны жабу немесе сатылған "колл" немесе "пут" опционының орындау күні мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

1) сатылған "колл" немесе "пут" опционының талаптарына сәйкес шартты талаптар мен шартты міндеттемелер сомасына:

Дт	8300 08	Сатылған опцион "пут" мәмілелері - контршот
	8300 09	Сатылған опцион "колл" мәмілелері - контршот
Кт	8600 08	Сатылған опцион "пут" мәмілелері ;
	8600 09	Сатылған опцион "колл" мәмілелері;

2) контрәріптес сатылған "колл" немесе "пут" опционының құнын өтеген кезде (ашық позицияны жабу):

Дт	3390 03	Опцион мәмілесі бойынша міндеттемелер
	4170 03	Опцион мәмілесі бойынша міндеттемелер
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат;

3) сатылатын активтердің құнына сатылған "колл" опционының талаптарына сәйкес базалық активті сатқан кезде:

Дт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат
	3390 03	Опцион мәмілесі бойынша міндеттемелер
	4170 03	Опцион мәмілесі бойынша міндеттемелер
Кт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1140 01	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1150 09	Металл шоттарда орналастырылған аффинирленген бағалы металдар
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері;

4) сатып алынатын активтердің құнына сатылған "пут" опционының талаптарына сәйкес базалық активті сатып алған кезде:

Дт	1130 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
----	---------	---

	1140 01	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қысқа мерзімді қаржы активтері
	1150 09	Металл шоттарда орналастырылған аффинирленген бағалы металдар
	2020 01	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	2030 01	Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын ұзақ мерзімді қаржы активтері
	3390 03	"Опцион мәмілесі бойынша міндеттемелер"
	4170 03	Опцион мәмілесі бойынша міндеттемелер
Кт	1030	Ағымдағы шоттардағы ақшалай қаражат."

2. Бухгалтерлік есеп департаменті (Д.А. Тайшибаева) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (А.С. Касенов) бірлесіп, осы қаулыны Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы қаулы мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 2) тармақшасында көзделген іс-шараның орындалуы туралы мәліметтерді Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Б.Ш. Шолпанқұловқа жүктелсін.

4. Осы қаулы 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.

*Қазақстан Ұлттық Банкінің
Төрағасы*

Г. Пирматов